

de mange »par courtoisie«, følger det almindelige vest- og sydeuropæiske skema, men Pairs de France kræver lige som Grander af Spanien en nærmere terminologisk redegørelse. Til at forstå og vurdere prædikater og titler også i fortidens Rusland, i den muslimske verden, i Indien og i det Fjerne Østen er bogen et godt hjælpemiddel. Indholdsfortegnelsen er overskuelig, navne- og stedregistret er udmærket.

Betrakter man bogen som et bidrag til socialhistorien, er det som at færdes i en skygernes verden. Trods billedbladets glæde ved det blå blod har praktisk talt kun Storbritannien en endnu levende adelstradition, og de resterende monarkiers tal er ringe. Men indtil første verdenskrig prægede, trods industrialismens voksende omformning af samfundene, det feudale og bureaukratiske aristokrati mange af Europas lande. Og i mellemkrigstidens Polen og Ungarn, Italien og Spanien var »le Second Ordre« en betydningsfuld politisk, økonomisk og kulturel faktor. Den sociale historie har gradvist udviklet sig, især som et led i de forskellige befolkningsgruppers selvhævdelse og opstigning til den politiske magt. Bourgeoisiet, bondestanden og arbejderklassen har succesivt været hovedtemaer. Ved at redegøre for nogle i sin tid vigtige formaliteter belyser Hamoir nogle af fortidens vigtige realiteter og bidrager dermed til et ofte forsømt område af samfundshistorien.

Jørgen Tuevad

Philip Grierson: Numismatics. Oxford University Press, 1975. x+211 s., illstr. £ 3.95 indbundet (paperback £ 1.50).

Philip Grierson, professor i Cambridge og Bruxelles, er en af vor tids kendteste middelaldernumismatikere. Han har flere gange demonstreret sin all-round orientering, bl. a. ved den sidste udgave af den ræsonnerende *Bibliographie Numismatique* (Bruxelles 1966). Ud over at være en stringent forsker har han en glimrende fremstillingsevne, og hans indføring i numismatik for historikere vil sikkert vise sin nytte i mange år. Bogen præsenterer europæisk og asiatisk møntvæsen gennem tiderne, men særlig interesse har afsnittene om mønttyper og -indskrifter, møntfremstilling og numismatisk teknik. Kapitlet om de forskellige typer af møntfund, hvis klassifikationsprincipper, som forfatteren selv bemærker, kan være indbyrdes modstridende, har allerede vakt diskussion (se Otto Mørkholm i *Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad* 1975, s. 147). Bogen afsluttes med et afsnit om museer, mønthandel og møntsamlere, hvori der kommer nyttige bemærkninger om betingelserne for numismatisk forskning samt en bibliografi. Den er i 1976 kommet i en fransk udgave.

Forfatteren belyser sit emne med gode eksempler. Enkelte synspunkter kan dog virke provokerende. Der er således næppe mange moderne nordiske museumsfolk eller videnskabsmænd, der vil gå ind for Griersons idé om, at møntfund efter bearbejdning og publikation i almindelighed ikke skal holdes samlet, men tværtimod kan spredes f. eks. til private samlere for studiebrug (s. 139). Forfatteren er dog her i overensstemmelse med vor kendteste ældre middelaldernumismatiker, Christian Jürgensen Thomsen, der som Grierson forenede pasningen af en privat møntsamling med fremragende tjeneste overfor offentligheden.

Jørgen Steen Jensen

Lars Bugge Andersen, H. Toft Jensen, Viggo Plum og Søren Villadsen: Samfundsanalyse og Erhvervsstruktur. Kbh., Paludans Fiol-bibliotek, 1974.

Forfattergruppen Bugge Andersen, Toft Jensen, Plum og Villadsen, alle samfundsfagskandidater, har i en årrække samarbejdet om en række undersøgelser af kommuneud-